

KMETOVALEC.

Ilustrovan gospodarski list.

Uradno glasilo
Kmetijske družbe za Slovenijo.

»Kmetovalec« izhaja 15. in zadnji dan v mesecu ter stane 20 Din. na leto. Za inozemstvo 30 Din. — Posamezna številka stane 1 Din. Udje Kmetijske družbe za Slovenijo dobivajo list brezplačno.

Inserati (oznanila) se zaračunajo po nastopnih cenah: Inserat na pol strani 400 D, na $\frac{1}{4}$ strani 200 D, na $\frac{1}{8}$ strani 100 D, na $\frac{1}{16}$ strani 65 D, na $\frac{1}{32}$ strani 35 D. Vsaka beseda v »Malih naznanilih« stane 25 para, najmanj pa skupaj 6 D.

Urejuje inž. Rado Lah; založba Kmetijske družbe za Slovenijo; tisk J. Blasnika naslednikov.

Vsa pisma, naročila in reklamacije je pošiljati Kmetijski družbi za Slovenijo v Ljubljani, Turjaški trg št. 3. — Ponatisi iz »Kmetovalca« so dovoljeni le tedaj, če se navede vir.

št. 18. Ljubljana, 30. septembra 1923. Letnik XL.

Obseg: Kranjske podružnice po sodnih okrajih. — Namakanje ječmena proti smetjavosti. — Slaba kravja reja. — Pomoč pri napenjanju. — Jesensko cepljenje. — Ameriške trte, ki dajejo vino. — Naša konjereja. — Kmetijska pisma z naše severne meje. — Poučno potovanje učencev mariborske vinarske in sadjarske šole. — Kmetijsko - šolski vestnik. — Vprašanja in odgovori. — Dopisi. — Ocena knjig. — Kmetijske novice. — Tržne cene. — Inserati.

Kranjske podružnice po sodnih okrajih.

V zadnji številki sem objavil število članov v posameznih okrajnih glavarstvih. Danes naj dodam še sliko o stanju naših podružnic po sodnih okrajih, tako kakor jih vodi Kmetijska družba v svojih izkazih in zapisnikih. Tako se nam pokaže še bolj jasna slika o dosedanjem razvoju in nazadovanju naših podružnic od l. 1921. sem. Najprej hočem pokazati naše **kranjske podružnice**. Naj si jih člani podružnic, zlasti pa načelniki in odborniki, pa tudi vsi okrajni ekonomi in pospeševalci našega kmetijstva dobro ogledajo in naj skušajo popraviti, kar se je dosedaj zamudilo in opustilo. Našim podružnicam je treba pomagati na noge! To je naša častna naloga!

Število podružnic in članov je bilo po stanju z dne 31. marca t. l. sledeče:

Okr. glav.: Sodni okraji: Štev. podr.: Število članov:
l. 1921 l. 1923

1. Na Gorenjskem.

Ljubljana	Ljubljana	29	1740	1010
»	Vrnika	6	262	254
Kamnik	Kamnik	14	839	453
»	Brdo	5	157	123
Kranj	Kranj	15	483	444
»	Škofja Loka	10	507	452
»	Trzin	5	208	147
Radovljica	Radovljica	18	1264	1120
»	Kranjska gora	5	206	185

Okr. glav.: Sodni okraji: Štev. podr.: Število članov:
l. 1921 l. 1923

2. Na Dolenjskem.

Litija	Litija	13	766	242
»	Višnja gora	5	172	98
Krško	Krško	8	1064	307
»	Kostanjevica	5	1132	198
»	Mokronog	3	1408	455
»	Radeče	5	286	138
Kočevje	Kočevje	6	243	20
»	Velike Lašče	2	116	51
»	Ribnica	7	284	265
Novo mesto	Novo mesto	4	1144	352
»	Trebnje	6	366	133
»	Žužemberk	4	130	37
Črnomelj	Črnomelj	13	384	217
»	Metlika	6	889	236

3. Na Notranjskem.

Logatec	Logatec	6	—*	213
»	Cerknica	7	420	218
»	Lož	3	481	240

Skupaj 210 15.951 7608

Predstoječi pregled nam kaže, da je število članov po mnogih okrajih padlo še bolj kakor za polovico. Najbolj zvesto se drže Kmetijske družbe Gorenjci in je pohvalno omeniti zlasti razvoj podružnic v **radovljiškem okraju**, ki šteje 18 podružnic in 1120 članov. Gorenjski kmetovalci kažejo sploh več zavednosti in zvestobe, četudi niso deležni tistih

* Ta kraj je bil l. 1921. zaseden.

ugodnosti, kakor n. pr. vinogradniški kraji po Dolenjskem. Na Dolenjskem se drži primeroma še najbolj trdno živinorejski okraj **Ribnica**, kjer je nadovalo število članov le za majhen drobec. Nekateri kraji so pa pri družbi še silno slabo zastopani, ne le po številu svojih podružnic, ampak tudi po številu svojih članov. Številke, ki stoje pred nami, nam to dosti jasno potrjujejo! **R.**

Namakanje ječmena proti snetjavosti.

Prašnata snet, ki se vsako leto pokaže pri ječmenu in ovsu, dela veliko škodo po naših njivah. Četudi nastopa le na posameznih rastlinah in ne napade žita tako, kakor n. pr. rja, nam dela vendarle občutno škodo. Naša dolžnost je, da preganjamo take bolezni, ki nam znižujejo letne pridelke!

Proti snetjavosti ječmena nimamo boljšega sredstva kakor je namakanje v vroči vodi. Ta vroča voda mora imeti 52 do 54 stopinj po Celziju, da res pomaga. Pri tej vročini se namreč pomore vse tiste glivične kali, ki povzročajo pozneje prašnato snet na ječmenu. Če hočemo torej prav namakati, moramo namakati s toplomerom v roki in moramo skrbeti, da se toplota tudi pri tej stopinji ves čas vzdržuje.

Ker je treba ječmen v manjših delih namakati in ker se vroča voda z večkratnim namakanjem semena ohlaja, je prav, da imamo za tako namakanje po dve posodi (čebre ali kadi) na razpolago. V prvi posodi naj se ječmen najprej segreje na 40 do 50 stopinj toplote, v drugi pa na pravo toploto 52 do 54 stopinj. To je potrebno zaradi tega, da se lažje vzdržuje določena toplota, oziroma vročina vode. S prilivanjem vrele vode, ki se kuha v kotlu, se sproti uravnava potrebna toplota v prvi in drugi posodi.

Ječmen namočimo v vroči vodi za 5 minut, toliko da ga vroča voda popolnoma prešine. Za potapljanje vzamemo pripravne košare, ki jih napolnimo do polovice s semenom. Ker se z vsakim namakanjem voda kolikortoliko hladi, jo sproti zopet z vrelo vodo pogrevamo na predpisano vročino.

Preden začnemo ječmen v vroči vodi namakati, je prav, da ga namočimo za 4 do 6 ur v navadni vodi. Na ta način se seme najbolj pripravi za poznejše uničenje glivičnih kali, ki se drže semena. Pri tem namakanju splava navadno nekaj semena na vrh, ko ga premešamo. To lahko seme naj se odstrani, ker ni dobro.

Ko je seme v vroči vodi za pet minut namočeno, ga je razgrniti po snažnih tleh, da se posuši. Če kaj semena od setve preostaja, ga lahko porabimo za kar si bodi, kar se pri drugih načinih namakanja ne da trditi.

Glavna stvar pri tem namakanju je točno delo. Namakati ni semena ne v prevroči vodi, ne v manj gorki, kakor je predpisano, ker bi v obeh slučajih izostal zaželeni uspeh. —r—

Slaba kravja reja.

Kakor moramo danes pospeševati našo živinorejo z dobrimi plemenjaki, ravnotako jo moramo izboljševati tudi z rejo dobrih plemenskih krav. Žal, da je ta reja po mnogih naših krajih še tako zapostavljena in slaba.

Če nimamo neposrednih in velikih koristi od krave, pa omalovažujemo njeno rejo in jo zanemarjamo. Posledica tega pa je, da take živali potem še slabše molzejo in dajejo sploh malo užitka. Posebno tam, kjer ne gre mleko sproti v denar, se za to rejo vse premalo zanimamo.

V mnogih primerih smo sami krivi, če krave ne dajejo pravih koristi. Marsikje pri nas bi se dali najti potrebni pogoji za bolj uspešno mlekarstvo, pa se v tem pogledu nič ne stori. Treba bi bilo le nekaj truda in vzajemnega dela in lahko bi se odprle ugodne prilike za prodajo mleka in mlečnih izdelkov. Marsikje bi bila prilika za mlekarstvo podana, pa se premalo brigamo za boljšo rejo. Premalo skrbimo, da bi dobile živali, kar jim gre. Kravja reja mora biti močna (intenzivna), da bo kaj uspeha. Krava molze pri gobcu! Od same slame ni tistih zjedij, ki ostajajo drugi živini in ki se pri nas pomečejo kravam, ne more biti dosti mleka. Krava potrebuje redno dobre in točne strežbe, rednega pokladanja in zadostnega napajanja. Brez zadostne krme in vode ni misliti na uspešno mlekarstvo.

Danes imamo po naši deželi mesta in trge in razna industrijska središča, ki trpe na pomanjkanju mleka, in sicer poglavitno iz tega razloga, ker je kravja reja slaba, navzlic temu, da se mleko dobro plačuje in da gre vse gladko v denar. Koliko več bi se dalo po teh krajih doseči, če bi se kravja reja izboljšala!

Lotimo se tudi pri kravah dobre in močne reje! Izgleda si dobre molzne krave doma! Po dobrih plemenjakih in s primerno vzrejo in rabo jih lahko dobimo.

Krave nam koristijo v prvi vrsti z mlekom in s teleti. V mnogih razmerah bi nam lahko koristile tudi s svojim delom. Dobro rejena krava se veliko bolje počuti, če pride vun in če hodi in dela, kakor da čepi leto in dan v hlevu. Ta izključna hlevska reja nam zlasti po naših slabih hlevih kviri potrební uspeh tako pri molži kakortudi pri zarodu, in vpliva neugodno tudi na zdravstveni počut živali. S primernim gibanjem zunaj na paši ali pa pri delu bi se užitek izdatno povzdignil. Mali posestnik bi se s kravjim delom lahko marsikje okoristil in bi mu to delo veliko več zaleglo kakor pa tista količina mleka, ki bi zaradi tega odpadla. Redil bi lahko v tem primeru močnejše in boljše krave.

Prenehajmo torej s slabo rejo krav in kmalu se bomo prepričali, da nam dobra kravja reja največ nese pri našem gospodarstvu. —n.

Pomoč pri napenjanju.

Kakor se sliši, je letos jesenska paša zahtevala že več žrtev vsled napenjanja. Baje je letos dosti detelje med travo, ki vsled svoje mladosti in sočnosti močno pospešuje napenjanje govedi. Bodimo torej previdni in varujmo živino pred nevarno pašo! Izguba ene govedi znaša danes visoke zneske, tako da je upravičena skrb, ki jo moramo imeti za svojo živino, da nam vsled take nesreče ne pogine.

V 14. številu „Kmetovalca“ z dne 31. julija t. l. sem opozoril naše živinorejce na porabo **trokarja**, ki je

v skrajni sili zelo priporočljivo orodje za reševanje napete živine. Vsaka vas bi ga morala imeti na razpolago. Prav učinkovita priprava za reševanje napetih živali je pa tudi **požiralnikova cev**, ki bi jo morali imeti tudi povsod pri rokah. Kakor pove ime, se ta cev vtakne skozi požiralnik v napet vamp, da po njej odhajajo škodljivi plini in vamp zopet vplahne. Preden vtaknemo to cev skozi gobec v vamp, jo je z oljem ali mastjo namazati, da je bolj opolzka. Pri vtikanju je prav, če postavimo žival s prednjim koncem nekoliko višje, kakor kaže podoba 31. Živali sami pa je vtakniti najprej v gobec

Pod. 31. Napeta goved s požiralnikovo cevjo v vampu in s pravilno stojo.

trdno pritrjen les, ki je sredi preluknjan, da se cev neovirano porine do želodca (glej pod. 32.) Brez tega

Pod. 32. Preluknjan les za vtikanje požiralnikove cevi in pritrjen na glavo.

pripomočka bi se žival lažje branila vtikanju požiralnikove cevi in bi jo tudi lahko poškodovala z zobmi. Pomoč s požiralnikovo cevjo je v takih slučajih prav učinkovita in brez vseh škodljivih posledic. Zato bi jo morali imeti za prvo silo povsod, ne le pri vseh podružnicah, ampak tudi po vseh občinah in vaseh. Taki stroški se najhitreje poplačajo. Požiralnikove cevi za govejo živino in za ovce se dobe pri Kmetijski družbi.

— r —

Jesensko cepljenje.

V 7. in 8. številki leta 1921. „Slovenskega Sadjarja“ priporoča „J. P.“ jesensko cepljenje. Ker sem vnet za vsako novost, če obeta biti dobra, sem takoj isto leto poizkusil z jesenskim cepljenjem.

Spomladi mi je ostalo nekaj divjakov, ki so se mi zdeli prešibki za cepljenje, zato sem jih pustil, da si malo opomorejo. Divjaki, so postali do jeseni dovolj krepki.

Po nasvetu „J. P.“ v „Slov. Sadjarju“, sem vzel za cepiče dobro dozorele mladice istega leta. Poščipal sem z dolago. Požlahtnjuje pa se lahko na vse načine kakor spomladi. Cepiče sem prirezal na 2 ali 3 očesa.

Čas cepljenja je od srede septembra do srede oktobra. Pocepil sem nekaj divjakov takoj v drugi polovici septembra, ostanek pa v prvi polovici oktobra in prišel do zaključka, da je vedno bolje cepiti nekoliko pozneje, ker bi očesca lahko še odgnala in mladice ne bi mogle dozoreti ter bi pozimi pozeble.

Vendar pa je paziti, da cepljenje ni prepozno, ker bi se podlaga s cepičem zadosti ne zrasla.

Kakšne vrline ima jesensko cepljenje? Z jesenskim cepljenjem lahko popraviš, kar se ti spomladi ni prijelo. Dalje si lahko zbereš vrsto sadja, ker dobiš cepiče še na rastočem drevju, kjer visi še sadje. In slednjič ti cepiči jesenskega cepljenja poženo spomladi zgodaj in rasto veliko bolj bujno nego spomladanski cepljenci.

Kmetovalci, poizkusite z jesenskim cepljenjem in uverjen sem, če boste pravilno ravnali, vaš trud ne bo zastonj!

Lj. Koželj, St. Peter.

Ameriške trte, ki dajejo vino.

Ko je nastalo prva povojna leta vsled padca naše krone in vsled neurejenih prometnih razmer veliko povpraševanje za vinom, je bila želja naših vinogradnikov, pridelati čim več mogoče brez ozira na kakovost. Vsled tega se je začela močno širiti **Šmarnica** (Noah) in druge naravnost rodeče vrste. V Slovenskih goricah so nekateri kar cele njive posadili s to vrsto, ki jih pa danes že izsekavajo. Danes imamo v vsej Slovenji stotine oralov nasajenih s to vrsto.

Tudi jaz sem bil navdušen pristaš teh križank: iskal sem povsod nove vrste, želeč jih preizkusiti in z veseljem sva delala z očetom poskusne vinograde. Negovala sva vse tako skrbno, da so v drugem in tretjem letu že dobili šparone in rodili. Razen več vrst belih direktnih producentov kot Noah, Elvira itd. imam zasajene tudi: Seibel, Alicante Terras, Li Acort, Riparia + Gamay Oberlin 595, in še več črnih vrst, ki pa sploh ne zaslužijo, da jih imenujem.

Lansko leto so prvokrat precej obrodile. Od vseh vrst se je najbolj izkazala še „Seibel“, ki ima res precej okusno grozdje. A že lansko leto, ko niti na listju ni preveč nastopala peronospora, se je na tej vrsti pojavila. Alicante Terras in Li Acort, te dve vrsti imata grozdje, kojega okus spominja tako močno na Američanke (Rupestris grozdje), da jih sploh ni omeniti več v našem vinogradništvu, ker sta poleg vsega še podvrženi peronospori. Riparia + Gamay ima še precej okusno, pa predrobno grozdje. Isto se lahko reče tudi od raznih drugih vrst.

Letos pa je nastopila pri nas vsled vremenskih nezgod občutna peronospora, ki je vse te vrste skoro brez razlike tako napadla, da je skoro polovico jagod uničila. Celo jagode od Šmarnice je marsikje napadla.

Zanimanja za ameriško - evropske križanke sem ozdravljen. Nobena teh vrst, pa niti Riparia + Gamay, ki se vendar še splošno priporoča, ni vredna prostora v naših vinogradih. Izjema bi mogoče bila le pri takih vinogradnikih, ki na vino ne polagajo

posebne važnosti, ker ga porabijo doma. Dobroto Šmarničnega vina pa doseže količkej boljši jabolčnik. Da bi pa kdo sadil take vrste, ki jih mora navsezadnje vendarle škropiti, bi bilo pa nespametno; če že škropim, bom sadil cepljene vrste, ki prinašajo vino v pravem pomenu besede.

Večkrat sem bil prepričan, da bo mogoče najti slovečim možem kakor Oberlin itd. direktne križanke, ki bodo imele vse prednosti ameriškega in evropejskega trsa. Danes sem pa po neuspehih, ki sem jih sam doživel, prepričan, da tega ni mogoče. Vsaj tudi n. pr. pri govedu ni mogoče združiti mlečnost, moč in pitavnost v eni pasmi. Kar pri križanju od druge pasme pridobi, to pa od svoje izgubi. Pri vinogradništvu pa sem opazoval še nekaj bolj značilnega. V naše kraje se je pred več desetletji zanesla **Izabela**. Ta vrsta je od kraja imela precej močan okus po stenicah. V teh letih se je pa pri nas tako prilagodila, da je ta duh močno izgubila. Popustila je pa tudi vsa njena odpornost proti trtni uši, tako da jo ta ravno tako uničuje kakor druge evropejke. To je dejstvo, ki ga zamore potrditi vsak boljši vinogradnik iz našega kraja. So izjeme, kjer še uspeva, imamo pa v močni ilovki tudi še uspevajoče nasade belih evropskih trsov. Naš kraj je bolj zadnji v vinarstvu in se ta panoga ne goji tako intenzivno kakor drugod, zato se je rad poprijel trsja, ki je dalo manj dela. Zato ima pa ta kraj v teh ozirih obilne izkušnje.

Pred ameriški trsi, ki dajejo vino (direktni producenti), sem izgubil vse spoštovanje. Tudi drugi ga bodo, če ga še niso. Lansko leto je bila celo izdana naredba, ki prepoveduje sajenje teh vrst. Žal, da se ne izvaja in da se tudi izvajati ne more. Vsak tak čin bi bil enostavno nasilje proti prostosti državljanov. Če bi bile te vrste dobre, bi ves državni nadzorovalni aparat ne opravil dosti; sadile bi se vseeno. Ker so pa slabe, ni treba imeti nobenega strahu; izginile bodo sameodsebe. Ljudi je treba samo poučiti. Slovenec se novotarije rad oklene, jo pa tudi hitro pusti, če vidi, da ni nič z njo. Vjnska kriza bo pa napravila konec nasadam direktnih producentov. Naš trg bo obdržal samo dobro evropejsko vino. Ko bomo dobili izvoz za vino, bo samo tako vino prišlo v poštev, kajti jabolčnika imajo naši sosedi sami dosti.

Ivan Dolinšek, Št. Ilj, Velenje.

Naša konjereja.

Na članek g. živinozdr. Šlajpaha v 15. številu, letošnjega „Kmetovalca“ si dovoljujem sporočiti tudi jaz svoje misli cenj. bralcem.

Naša takomenovana toplokrvna konjereja res peša. Resnica pa je tudi, da bo **prišel prejalislej lahki konj zopet do veljave**. Zato bi bila velika škoda, če bi merodajni činitelji dopustili, da bi toplokrvna reja vzela tako žalosten konec. Pred svetovno vojno se je gledalo največ na to, da so se vzrejali lahki polkrvci za armado; na kmetovalca se ni dosti gledalo.

Namesto, da bi se pošiljalo v isti konjerejski okoliš vsako leto žrebce iste pasme ali istega plemena, se je mešalo na vse načine. Eno leto so stali na plemenilni postoji lipicanci, drugo leto angleški polkrvci, potem zopet orientanci iz Radavca ali žrebci plemena Nonius. Na ta način seveda ni mogoče,

da nastane v enem okolišu enotna plemenska čreda kobil in da postane pleme stanovitih lastnosti (konstantno), kar je pri vsaki reji potrebno.

Pri reji je treba imeti gotov cilj pred očmi, namreč kakšen tip se hoče recimo v 30. letih v enem okraju doseči; zato je treba pošiljati na dotično postajo vsako leto istovrstne žrebce, oziroma žrebce, ki imajo podobno kri, kakor jo imajo kobile.

Da dobimo enoten tip v reji in končno enotno raso, se ne smemo preveč bati (kakor to delajo Nemci) parjenja sorodnih živali, kakor se ne boje tega Francozi, Američani in tudi ne Angleži, ki so vsi dosegli pač vse druge uspehe v konjereji, kakor pa n. pr. Nemci.

Naš toplokrvni konj povečini ne ugaja. Je prešibek, je isker, je nemirnega temperamenta, a njegova zmožnost v hitri vožnji ni prevelika, še manj pa v težki. Spособen je za lahko kavalерию, a za artillerijo že ne odgovarja, še manj za kmečko ali gosposko uporabo, kjer se želi vseeno malo močnejšo žival, ki teče, ki pa tudi potegne. Takega konja pa ne bomo dosegli niti z lipicanci, niti z lahkimi polkrvci. Moj ideal bi bil visok polkrvec, močan, dobrih kosti, mirnega temperamenta, sposoben vleči težo, ki bi se pa odlikoval tudi po hitrem trabu (kasu). — Tak konj naj bi bil dober za težko kmečko delo, pa tudi lep, če se jih vpreže v par pred težjo gosposko kočijo (karoso), a tudi dosti močan, če treba vleči topove.

Gospod pisec članka, ki je povzročil, da pišem te vrstice, predlaga kot regeneratorja naše toplokrvne reje

velikega noniusa.

Tudi moje mnenje je, da bi na ta način dosegli močnejši tip toplokrvca.

Preden povem nadaljnje svoje misli, naj popišem prav na kratko, kaj so pravzaprav noniusi. — Noniusi so dvojni: veliki in mali. Lepi konji niso, kakor n. pr. lipicanci ali furiosi ali gidrani, zato so pa močno rašeni, dobrih kosti in pravega fundamenta. Njih lepota leži v njihovi zmožnosti in sposobnosti za vse. To so konji za poljedelca, trgovca, industrijca, pa tudi za armado.

Nonius je ustanovitelj po vsej bivši Avstro-Ogrski znani in cenjeni familiji noniusov.

Da kri noniusov vsled parjenja samih sorodnikov preveč ne opeša, mešajo vmes vedno angleško polnokri. Zbirali so zato posebno močne polnokrvice. Tudi pri nas imamo menda kobilarno, kjer se vzgajajo noniusi. Bojim se, da ne po istih principih kakor v prejšnji Ogrski, kjer se je gledalo na to, da se obdrži močnega polkrvca.

Nonius je **po krvi soroden** današnjim **anglonormanom**. Ti anglonormani ali francoski dirkači so zelo hitri v trabu, vendar vse kaj drugega, kakor pa **ameriški dirkači**. — Pri Američanih se gleda samo na zmožnost v teku, in sicer na malo daljavo. Konju je treba vleči pri američanskih tekmah zelo lahek voziček in to po lepih vzglajenih dirkališčih. Zato dobimo pri Američanih vse mogoče živali, ki so večkrat že skoro bolj dirkalna mašina kakor pa konj. Američani niso enotno pleme, ampak zbirka malih in velikih, po vnanjosti zelo različnih, hitrih konj, ki so navadno šibke postave. — Drugače je stvar pri **anglonormanskih polkrvcih**, ki imajo zelo stanovito (konstantno) kri in se dobro podedujejo. Fran-

coska vlada in tudi vzrejevalci sami nočejo konj samo za dirke, ampak hitre konje, ki so dobro porabni tudi za poljedelsko ali drugo težje delo.

Francoski dirkač je povprečno 170 cm visok.

Pri francoskem dirkaču, ki je priznana mirna in pohlevna žival, se pa zahteva pri vsakoletnih dirkah poleg hitrosti tudi sposobnost za skakanje čez težke zapreke s težo 100 kg v sedlu; na 3000 m se je dosegla hitrost 1:32, s težo 500 kg se je dosegla hitrost 1:47.

(Konec prihodnjič.)

Kmetijska pisma z naše severne meje.

Slovenjgradec, 20. septembra 1923.

I.

Cenjeni g. urednik! Da ne boste mislili, da smo tukaj na oddaljeni severni meji že povsem zaspali, Vam po dolgem času zopet enkrat pošiljam sledeče poročilo.

Na praznik Male Gospojnice, dne 8. t. m., in v nedeljo, 9. t. m. smo imeli v Prevaljah v Mežiški dolini majhno **krajevno razstavo** domačega sadja, zelenjadi, raznih sadnih izdelkov in vseh drugih pridelkov in sadežev, ki igrajo tako važno in pomembno vlogo v našem „malem gospodinjstvu“, kakor na primer razne vrste krompirja, gobe, cvetlice itd.

In ta naša razstava je uspela nadvse pričakovanje dobro. Velika množica obiskovalcev iz kmečkega, delavskega in uradniškega stanu je potrdila, kako srečna je bila misel sadjarske in vrtnarske podružnice napraviti majhno krajevno razstavo in pokazati narodu na preprost način, kaj vse se pridelava in kaj bi se še lahko pridelalo na naši nikakor ne skopi domači zemlji. Kar zaigrati je moralo človeku srce od prikritega veselja, ko je opazoval, s kakšnim zanimanjem in razumevanjem ogleduje narod razstavljene proizvode našega gospodarstva in kako se **navdušuje za napredek in zboljšanje** našega kmetijskega gospodarstva.

Pravo veselje je bilo, gledati naše koroške kmete — trdne korenine, stare ljubeznive mamice, z rutami na glavi in naše sramežljive koroške „dečve“, kako pazljivo so sledile preprostim predavanjem gospoda nadučitelja **Koširja** in razkazovanjem g. učitelja **Močnika**. Da, ta dva dneva, 8. in 9. t. m., sta bila praznika v pravem pomenu besede za naše ljudstvo. In da se je vse tako ugodno in uspešno izteklo, imamo predvsem zahvaliti našim navdušenim in nesebičnim delavcem na polju kmetijskega gospodarstva, g. okr. glavarja Koropcu, gg. šolskim voditeljema Koširju in Močniku ter sodelovanju vseh drugih gospodov in gospodičen, ki jih pa tukaj zaradi pomanjkanja prostora dalje ne navajam. Povdariti moram le še vneto sodelovanje domačega duhovništva, predvsem prijaznega župnika Serajnika iz Kotelj.

Odlično mesto na tej razstavi je bilo odmerjeno tudi raznim poljskim sadežem in pridelkom. Glavni razstavljalec teh sadežev je bil za napredek tako neutrudljivo delovni g. **Osiander** iz Guštanja. Pokazal nam je svoje pridelke na **rži, pšenici, ječmenu, pesi, krompirju** itd., ki so vzbujali splošno pozornost. Povedati Vam hočem prihodnjič, kako je prišel ta mož do tako lepih uspehov. S planinskim pozdravom!

Fr. Wernig, okr. ekonom.

Poučno potovanje učencev mariborske vinarske in sadjarske šole.

Karol Přibil.

Spominjam se, da smo se v ljudski šoli učili pesemco, ki je na vse pretege hvalila korist potovanja. — Ali ni dejal tudi naš Levstik, da „ta ni možak, ta ni za rabo, kdor tujih videl ni ljudi“? Kar človek gleda na svoje oči, kar sam poskusi in doživi zunaj v belem svetu, se mu vtisne neizbrisno v dušo in ne gre več iz spomina do pozne starosti.

Koristi šolskih poučnih potovanj pravzaprav ni treba dokazovati, saj smo danes vsi prepričani, da v stvarnem in vzgojnem pogledu hasne dobro zamišljena in smotrno izvedena šolska ekskurzija več kakor bogve koliko učnih ur v zatohli šolski sobi. Pouk se zunaj šole postavi na praktični temelj; učenec spozna, čemu si je učiteljeve nauke vbijal v glavo in začne znanje in znanost ceniti. Poučno potovanje mu odpre okence v dejansveno življenje: „Glej, za to in za ono te je hotela šola pripraviti!“ — Blagor ti, če je v svojih namerah uspela!

Zlasti strokovne šole nikakor ne morejo zdelovati in prebiti brez poučnih potovanj; saj je občna naobrazba v takih zavodih le postranska stvar in priprava za poklic, za izvrševanje neke posebne naloge v družabnem življenju, je njih glavni smoter.

Ako je res kmetijstvo našemu narodu glavni izvor blagostanja, potem so kmetijske šole za naše narodno gospodarstvo brez vsakega dvoma temeljne važnosti. Agrarna država, kakršna je naša (čez osemdeset % naših državljanov obdeluje zemljo), bi morala vso skrb posvetiti razvoju poljedelskih šol, da se povzpne naše kmetijstvo v vseh svojih panogah do one višine, do katere so svojo ekonomijo dvignili prvi kulturni narodi sveta.

V svrhu dobre priprave za prakso so tudi kmetijskim šolam poučna potovanja neobhodno potrebna. Praktična je sicer vsa vzgoja v takih zavodih, a vsega, česar jim je za življenje treba, učenci v domačem zavodu le ne utegnejo videti. Vsak kmetovalec obdeluje polje po svoje, vsak vinograd nudi posebno sliko; in če pri prvem gospodarju marsikaj najdeš, kar bi bilo treba posnemati, vidiš pri drugem kmetu stvari, ki jih ne moreš odobravati in ki se jih bo treba v praksi ogibati.

V Mariboru imamo vinarsko in sadjarsko šolo, ki je letos končala svoje 51. učno leto. Kako važen je ta zavod za kulturni razvoj naše ožje domovine med Muro in Savo, tega mi ni treba posebno povdarjati. Kadarkoli te vodi spomladi pot po naših zelenih ravninah in dolinah in se ti oko ne more nagledati ponosnega sadnega drevja v cvetnem svojem lišpu, kadarkoli hodiš jeseni po naših solnčnih gorica in občuduješ zlasti plod naših vinogradnih nasadov — tedaj se spomni, da je velik del te krasote pomagal ustvarjati skromni zavod v severozapadnem kotiču našega Maribora.

Mariborska vinarska šola je ostala svojim tradicijam zvesta; njeno geslo je še vedno „naprej in navzgor“. Od leta do leta se tudi v narodnih rokav lepše razvija in se že lahko kosa s prvimi vrstnicami v tujini. Saj delujejo na njem možje, ki so kaj videli in izkusili po svetu. — In zvesta svojim tradicijam

mariborska vinarska šola kljubuje tudi sedaj težkim gmotnim prilikam in vodi svoje učence vsako leto na daljše poučno potovanje. Učenci naj pred vstopom v življenje vidijo, kaj strokovno naobražen ekonom v praksi lahko doseže. Vzorna gospodarstva naj mičejo mlade duhove na pragu v samostalnost in naj jim kalijo (utrjajo) voljo: življenje ti bodi — delovni dan!

(Dalje prihodnjič.)

KMETIJSKO-ŠOLSKI VESTNIK.

Petdesetletnica Kranjske kmetijske šole na Grmu se je slovesno in v ožjem krogu praznovala 20. septembra t. l. Slavnosti so se udeležili veliki župan dr. Lukan, šef kmetijskega oddelka Sancin, kmetijski svetnik Rohrman, novomeški prošt dr. Elbert, ravnatelj kmetijske šole v Št. Jurju kmetijski svetnik Belle, ravnatelj vinarske in sadjarske šole v Mariboru Zmavec, vladni svetnik Vončina, gerent dr. Gregorič, bivši učitelj in pisar, ravnatelj Lapajne in domače učiteljstvo v učenci. Slavnost se je pričela s tem, da se je po sv. maši v Šmihelu položil na novomeškem pokopališču s primernim nagovorom venec na grob ravnatelja R. Dolence. Ob enajstih dopoldne se je pričela slavnost na Grmu. V lepo okinčani dvorani je nagovoril sedanji ravnatelj zavoda, kmetijski svetnik **Skalički**, došle goste in razvil zgodovino plodonosnega dela na Slapu in na Grmu in poudarjal važnost kmetijskega šolstva za napredek kmetijskega stanu. Njegove besede so izvenele v živio-klince na Nj. Velič, kralja, kraljico in prestolonaslednika. Veliki župan **dr. Lukan** je odzdravil, čestital zavodu in dosedanjemu vodstvu in učiteljstvu in naglašal pomen kmetijskega stanu za državo in deželo. Bivši ravnatelj kmetijski svetnik **Rohrman** je v kratkih potezah označil delovanje in uspehe prvega zavoda na Slapu in sedanjega na Grmu in povdarjal zasluge pokojnega vodje Dolence kot začetnika na polju kmetijskega šolstva in prvega ravnatelja obeh zavodov. — Po končanih govorih so si gostje ogledovali šolske prostore in gospodarske naprave, nakar je sledil slavnostni obed, v teku katerega so se menjavale razne napitnice na navzoče goste in na učiteljstvo. Lepo uspela slavnost je potekla ob najboljšem razpoloženju vseh navzočih. — Zavodu samemu čestitamo k pomenljivi slavnosti tudi od naše strani na lepih uspehih in mu želimo krepkega razvoja tudi v bodoče. Naj prinaša mnogo sadu v prid našemu kmetijstvu!

VPRAŠANJA IN ODGOVORI.

Na vsa kmetijsko-gospodarska in druga vprašanja, ki dohajajo na Kmetijsko družbo za Slovenijo ali na uredništvo „Kmetovalca“, se načelno odgovarja le v „Kmetovalcu“. Odgovarja se edino na vprašanja udov, ki so podpisana s polnim imenom; brezimna vprašanja ali taka, ki so zaznamovana le z začetnimi črkami, se vržejo v koš. V „Kmetovalcu“ se pri vprašanju nikdar ne natisne vprašalčevega imena, ampak vedno le pričetne črke imena in kraja. Redno se v vsaki številki odgovori le na tista vprašanja, ki pridejo pravočasno pred izdajo lista; na pozneje došla vprašanja se odgovori v prihodnji številki. Kdor takoj želi pismenega odgovora na svoje vprašanje, mora priložiti 2 dinarja za stroške. Odgovori na vprašanja, ki niso kmetijsko-gospodarski, zlasti pravni, morejo biti seveda le splošne vsebine, kajti uredništvo ne more poznati vseh včasih zelo važnih okoliščin in zato za take odgovore ne prevzame nikakega jamstva.

Vprašanje 86. Katera umetna gnojila se najbolj priporočajo za gnojenje nemški detelji in v kakšnih množinah za en oral? (M. D. v K.)

Odgovor: Za nemško deteljo so potrebna fosfatna in kalijeva gnojila. Za jesensko gnojenje se priporoča izmed fosfatnih gnojil Tomasova žlindra ali pa kostna moka, izmed kalijevih gnojil pa kajnit ali pa kalijeva sol. Za 1-oral je treba 250

do 300 kg Tomasove žlindre in 300 kg kajnita. Namesto kajnita se lahko vzame 100 kg kalijeve soli. Če vzamemo namesto Tomasove žlindre kostno moko, ki je surova ali pa razklejana, je vzamemo navadno nekaj manj kakor Tomasove žlindre. Kostna moka deluje na travnikih slično kakor Tomasova žlindra. Bolj učinkovita pa je njena poraba za njivsko gnojenje. — n.

Vprašanje 87. Ker imam dosti hlevskega gnoja, ga želim tudi na lucerno speljati in ga pred zimo raztrositi, da jo na ta način zagnojim. Ker se sliši, da veljajo za lucerno samo fosfatna in kalijeva gnojila in je nespametno, če ji gnojimo s hlevskim gnojem, ki ima največ dušika v sebi in ki si ga lucerna lahko prisvaja iz zraka, Vas vprašam, ali je **gnojenje lucerni s hlevskim gnojem** v tem slučaju res nezmisljeno? (F. G. v L.)

Odgovor: Mišljenje, da je gnojenje lucerni s hlevskim gnojem napačno, ni pravilno. Res je, da si lucerna z dušikom sama pomaga, toda izkušnje nam pričajo, da je gnojenje s hlevskim gnojem tudi pri lucerni uspešno. Lucerna po takem gnojenju krepko raste in daje bogatejše košnje. To je pripisati posebno vplivu ogljikove kisline in raznih bakterijev, ki se razvijajo in ki pospešujejo rodovitost zemlje. Če imate dosti gnoja, ga lahko vozite na lucerno. Tako pognojena lucerna je tudi bolj zavarovana pred neugodnimi vplivi zimskega mraza. Res je pa, da se po takem gnojenju rada pokaže tista drobna in nizka trava, ki je za lucerno škodljiva, ker jo izpodriva. Taka nizka trava je za lucerno najhujši plevel. Posebno na težki zemlji in v vlažnem podnebju se trava rada prikazuje in povzroča najbolj, da je lucerna tako kratkotrajna. Namesto po 6 do 10 let, traja v takih razmerah le po 4 leta. — n.

DOPISI.

Iz Belokrajine. Sadna razstava v Metliki. Malo je bila znana do zadnjih časov naša Belokrajina. Šele pred dobrimi desetimi leti jo je zvezala železnica z ostalim svetom, poprej pa je bila deželca sama zase in Gorjanci so bili oni zid, preko katerega je malokdo pogledal. Lepa je njena lega, lepa njena zgodovina in poznim rodovom bo v ponos, ker Gorjanci so bili oni trdi zid, kjer so se navadno razbili turški napadi. Preko Gorjancev ni prišel Turek premnogokrat, ni pa usoda prizanašala Belokrajini. Kogar privede pot v to deželco, se divi njeni naravni lepoti, kdor živi nekaj časa v nji, jo vzljubi, da se kmalu počuti domačega med prikupljivimi brezuljki, posajenimi z malimi cerkvicami in belimi zidanicami med plodnimi vinogradi. Kolpa pa in Vlahinja, od nekdanj tesno združeni z usodo dežele, namakata večji del polja, njiv in travnikov. Dobra duša je Belokranjec, vesel in vedno dobre volje, pa vendar deloven in napredka željan. Vkljub vsemu temu mu pa do zadnjega časa ni mogla dajati domovina kruha in — v Ameriki, tamkaj v Vestfaliji so nam izginiti — več ne doseže jih naše oko... Toda Belokranjec ne obupa! In ravno med svetovno vojno je pokazal, da zna izkoristiti svojo zemljo in rad je pomagal tudi drugim. Od zore do mraka se trudi vrli Belokranjec za svoj obstoj, poleg tega pa se zanima za napredek in razvoj poljedelstva, vinogradništva, sadjarstva in živinoreje. (Le škoda, da mu ravno njegova globoka ljubezen do domače grude in do domačih ljudi često brani, da se ne more muditi dalj časa od doma, ker drugje bi se mogel še bolj izpopolniti.) Lanska vinska razstava je dovolj jasno pokazala, da je naš vinorejec že lepo napredoval. Zato je sklenilo belokranjsko učiteljstvo prirediti letos, pod vzornim vodstvom g. nadučitelja K. Barleta, sadno razstavo v Metliki, v nedeljo, 7. oktobra t. l. Zanimanje za razstavo je med prebivalstvom vsesplošno in upamo, da bo imela svoj nameravani

uspeh in pokazala v prvi vrsti domačinom njih lastni pridelek, v drugi vrsti pa privabila dovolj kupcev, ki bodo mogli postati stalni odjemalci belokranjskega sadja. Prirediteljem pa želimo najlepšega uspeha in kličemo: Ljudstvo vas bo poznalo in cenilo po vaših delih.

Metličan.

Iz Krškega. Še nobeno leto se ni po temnordečem doljenjskem vinu tako povpraševalo, kakor letos. Žalibog, da je bilo ob lanskim trgatvi preveč deževno vreme in da so bili vsled tega vinorejci nekako primorani s trgatvijo in ob pomikanju kadi tudi s prešanjem hiteti. Da se letošnji prietek pravilno spravi in postreže odjemalcem z dobrim vinom, naj bi se naši vinorejci držali sledečih pravil: Trgatev naj bi se vršila, kadar listje rumeni, in sicer ob ugodnem vremenu, četrta par dni pozneje. Vsaka gnila jagoda naj bi se od zdravega grozdja skrbno ločila in po potrebi za domačo pijačo porabila, ker je najmanjša gniloba vzrok, da ni vino fino in se pravočasno ne čisti. Belo grozdje s kraljevino vred se lahko za domačo porabo takoj po trgatvi nepecljano izpreša in pusti, da v sodu pokipi. Na ta način se napravi v kadeh pravočasno prostor za črnino. Pecljano in zmleto črno grozdje se dene kad pod luknjičasti in primerno pritrjeni leseni pokrov in se pusti v kadi toliko časa, da tam pokipi. Pokrov mora biti vsaj eno pest pod površjem. Kadar se sok, ki se je pri kipeanju nad pokrov vzdignil, zopet usede, je najboljši znak, da je črnina primerno pokipela in tedaj se župa ali sok odtoči in tropine izpreša. Na ta način odpade vsako drepšanje ali mešanje v kadi ter se pridobi dobro temnordeče vino, ki se v kratkem času lepo očisti. Končno je paziti na to, da ni posoda duškasta ali plesniva in da je notranje železje od vratac dobro zasmoleno ali s parafinom zakapano, ker je rja na vratah vzrok, da vino rjavi in počrni. Ako se bodo naši pridni vinorejci držali še teh načel, bodo imeli prvovrstna namizna vina, katera bodo potem kaj lahko spečali.

Križman, Krško.

OCENA KNJIG.

Bilješke o zrelem navrtanju ameriške loze, sestavil Stanko Očanič, izdalo Poljoprivredno odjelenje Pokrajinske uprave za Dalmacijo. Stanko Očanič je vodja kmetijskega oddelka in eden izmed najmarljivejših strokovnjakov v vinogradništvu v Dalmaciji. V tej knjižici je zbral vse dosedanje izkušnje zelenega cepljenja trt, ki jih je zbral pri svojem delovanju na tem polju. V tem svojem delu opisuje najprej cepljenje trt sploh, potem pa navaja izkustva pri zelenem cepljenju. Ta knjižica bo dobro prišla vsakemu vinogradniku, kajti v njej najde marsikatero nauke, ki mu bodo služili posebno pri obnovi vinogradov. Kdor si želi nabaviti to knjigo, naj se obrne na Poljoprivredno odjelenje Pokrajinske uprave za Dalmacijo v Splitu.

KMETIJSKE NOVICE.

Sadna razstava v Novem mestu. V prostorih državne kmetijske šole na Grmu se je vršila razstava zimskega sadja v dneh 29. in 30. septembra in 1. oktobra t. l. Razstava je imela namen: 1. da pokaže kupujočemu občinstvu, kakšno zimsko sadje se dobi na Dolenjskem ter kje in v kakšni množini je istega mogoče nakupiti; 2. da pokaže producentom, kakšne vrste zimskega sadja jim je gojiti, kako je sadje obratiti, spravljati in pa opremljati. Razstava je bila združena s predavanji o sadjarstvu in o uporabi sadja.

Sadna razstava v Trzinu. Podružnica Sadjarskega in vrtnarskega društva v Trzinu priredi 13. in 14. oktobra 1923. v prostorih meščanske šole v Trzinu **sadno razstavo**, združeno

s predavanjem o sadjarstvu in uporabi sadja. Razstavijo se poleg sadja tudi razni sadni izdelki, cvetje ter sadjarsko orodje, itd. Vsi sadjarji iz vse okolice so vabljani, da razstavijo svoje sadje, ki ga imajo za prodajo, vabijo se pa tudi kupci, ki se zanimajo za naše sadje. Upamo, da se bo na ta način sklenila marsikatera dobra kupčija, ker bodo kupci videli, kaj vse pridelamo v našem kraju. Priglasiti se je za razstavo takoj, sadje pa je poslati najpozneje do 10. oktobra popoldne podružnici v Trzin ali pa zastopnikom, ki jih imamo po vaseh in okoliških občinah. Zadostuje 5—10 komadov vsake vrste z navedbo imen in množine za prodaj.

Iz državne drevnice v Celju in deloma tudi iz drevnice v **Konjicah** bo oddati tekočo jesen večjo množino jablanovega drevja ponajveč zimskih trpežnih vrst. Cena za drevo I. kakovosti 10 Din, II. kakovosti 5 Din. Drevje se bo oddajalo samo podružnicam Sadjarskega in vrtnarskega društva in podružnicam Kmetijske družbe. Posamezni naročniki dobe drevje le tedaj, ako pridejo ali pošljejo sami ponj. Opozarjamo torej vse imenovane podružnice, da zbirajo naročila od svojih članov in čimprej določijo skupna naročila na naslov **Sadjarsko nadzorništvo v Celju**. Z oddajo se bo pričelo proti koncu oktobra in se bo nadaljevalo, dokler bo dopuščalo vreme. Naznačene nizke cene veljajo samo za jesensko oddajo. Spomladi bodo najmanj za 50 odstotkov višje. Naročila se bodo izvrševala v tistem redu, kakor bodo dohajala.

Kmetijski pouk po deželi: Oddelek za kmetijstvo priredi v prvi polovici meseca oktobra predavanja v sledečih krajih: **V nedeljo, 7. oktobra 1923:** Velike Lese ob Krki, Radeče, Talčji vrh, Svečina, Špitalič, okr. Konjice, Benica, Prekmurje; **v nedeljo, 14. oktobra:** Dole pri Litiji, Polšnik nad Litijo, Ambrus, Cerklje, okr. Krško, Škocijan, Šmarjeta, Draščiči, Stari trg, okr. Logatec, Koprivna, na Koroškem, Fram, Zibika, Sakatovci, Prekmurje.

Javno preskušanje nove sušilnice v Mariboru. Dne 3. oktobra t. l. ves dan se bo na vinarski in sadjarski šoli v Mariboru vršilo poskusno sušenje na veliki novi dr. Stojkovičevi sušilnici. Interesenti, ki se zanimajo za to najnovejšo sušilnico in za sušenje sadja na debelo, se opozarjajo, da si napravo ob tej priliki ogledajo in se sami prepričajo kako deluje.

Kralj v vinski poskuševalnici vinarskega in sadjarskega odseka. Povodom poseta mariborske industrijsko-obrtne vzorčne izložbe dne 28. avgusta t. l. je Nj. Velič. naš presvitli kralj Aleksander s svojim spremstvom počastil tudi vinsko poskuševalnico vinarskega in sadjarskega odseka. Serviralo se je trije vrste vina, in sicer: 1917 šček, rumeni šipon iz Kajžara, Franca Kočevarja v Središču ob Dravi; 1921 šček, „Sauvignon blanc“ (muskatni zelenič) iz Železnih dveri, Frica Zemliča v Ljutomeru, in 1921 šček, dišeči traminec iz Hercegovčaka, Klotarja Bouvier v Gornji Radgoni. Nj. Vel. se je prav jaskavo izrazil o kvaliteti teh vin in se je nadalje živahno zanimal za izgled letošnje vinske letine. Vinogradniki! Vam je veljal ta poset našega kralja!

Razstava goveje živine na Bledu. Dne 8. septembra 1923. se je vršila v Žaki pri Bledu razstava goveje živine, za katero je ministrstvo Poljoprivrede i Voda dovolilo prispevek 10.000 dinarjev. Prignalo se je 62 glav živine, in sicer: 14 bikov, 14 hlevskih, 14 planinskih krav in 20 telic. Živali so bile domače gorenjske pasme in v dobri rejenosti. Pri kravah bi bilo želiti boljše znake mlečnosti, vobče pa bolj zenačene vnanje oblike. Na premijah se je razdelilo 6500 Din. Priznalo so se premije za 12 bikov, 13 hlevskih krav, 13 planinskih krav in 12 telic. — Ob tej priliki se je priredila tudi razstava bohinjskega sira in se je priznala I. nagrada v znesku 625 Din sirarski družbi v Bitnjah pri Boh. Bistrici, II. nagrada pa sirarski družbi Savica v Bohinju. V ocenjevalni komisijo za razstavo so bili: Val. Kumerdej, župan v Ribnem,

Fr. Dolar, posestnik v Želečih pri Bledu, Ant. Bernard, posestnik iz Zasipa pri Gorjah, Jos. Sustič, okr. ekonom v Radovljici, Jak. Hladnik, živinorejski instruktor v Kranju in Ant. Pevec, mlekarški instruktor v Kranju.

VABILA

k občnim zborom podružnic Kmet. družbe za Slovenijo.

SPORED:

1. Točke 1.—6. po § 31. družbenih pravil.

2. Slučajnosti.

Opomba: Opozarjajo se načelnštva, da pravočasno (t. j. vsaj 10 dni pred izidom onega „Kmetovalec“, v katerem ima biti objavljena vršitev občnega zbora) pošljejo vabila in spored podružničnih občnih zborov Kmet. družbi, kajti za veljavnost teh je merodajen izpremenjeni § 30., po katerem morajo biti občni zbori podružnic vsaj 14 dni poprej razglašeni v družbenem glasilu z natančno navedbo kraja, prostora in časa.

Begunje pri Lescah, v nedeljo, 14. oktobra 1923. ob treh popoldne v šoli;

Boštanj, v nedeljo, 14. oktobra 1923. ob osmih zjutraj v prostorih načelnika Alojzija Drmelja;

Cirkovce, v nedeljo, 21. oktobra 1923. takoj po večernicah v društveni dvorani pri cerkvi;

Čatež pri Veliki Loki, v nedeljo, 14. oktobra 1923. po prvi sv. maši v šoli;

Godeč pri Škofiji Loki, v nedeljo, 21. oktobra 1923. ob treh popoldne v „Gasilnem domu“;

Gorje pri Bledu, v nedeljo, 14. oktobra 1923. ob treh popoldne v dvorani;

Gornji Logatec, v nedeljo, 14. oktobra 1923. ob enajstih popoldne v prostorih načelnika;

Jesenice na Gorenjskem, v nedeljo, 14. oktobra 1923. ob štirih popoldne v restavraciji gosp. Humra;

Krško, v soboto, 13. oktobra 1923. ob sedmih zvečer v hotelu Gregorčič;

Metlika, v nedeljo, 14. oktobra 1923. ob enajstih popoldne v pisarni mestne občine;

Pesnica, v nedeljo, 14. oktobra 1923. ob dveh popoldne v gostilni Kerenčič na Pesnici;

Ribno pri Bledu, v nedeljo, 14. oktobra 1923. ob dveh popoldne v hiši načelnika v Bodešah;

Skarjučna, v nedeljo, 14. oktobra 1923. ob osmih zjutraj v gostilni Inglič;

Struge pri Dobrepoljah, v nedeljo, 14. oktobra 1923. ob treh popoldne v prostorih hranilnice;

Sv. Benedikt v Slov. goricah, v nedeljo, 21. oktobra 1923. po rani službi božji v šoli;

Sv. Trojica v Halozah, v nedeljo, 14. oktobra 1923. v prostoru bralnega društva pri Sv. Trojici;

Šiška, v nedeljo, 14. oktobra 1923. ob treh popoldne v prostorih načelnika;

Škofja Loka, v nedeljo, 14. oktobra 1923. ob desetih popoldne v ljudski šoli;

Šmarje-Skofljica, v nedeljo, 14. oktobra 1923. o polosmih zjutraj v trgovini Jane-Pengov v Šmarju;

Šmartno ob Savi, v nedeljo, 14. oktobra 1923. ob treh popoldne v gostilni Pinček v Hrastju;

Št. Janž, v nedeljo, 14. oktobra 1923. takoj po prvi sv. maši v prostorih načelnika Ivana Majcena v Št. Janžu;

Št. Vid nad Ljubljano, v nedeljo, 14. oktobra 1923. zjutraj po prvi sv. maši pri Antonu Štruklju na Trati;

Trebnje, v nedeljo, 14. oktobra 1923. o polosmih zjutraj v gostilni Pavlin v Trebnjem;

Unec, v nedeljo, 14. oktobra 1923. ob enajstih popoldne po sv. maši v prostorih g. Gnezde na Uncu;

Vače pri Litiji, v nedeljo, 21. oktobra 1923. v kaplaniji po prvi sv. maši;

Velesovo, v nedeljo, 21. oktobra 1923. po prvi sv. maši v ljudski šoli;

Velika Loka, v nedeljo, 14. oktobra 1923. ob treh popoldne v gostilni Alojzija Bakovca;

Vrh pri Vinici, v nedeljo, 14. oktobra 1923. ob dveh popoldne v občinski pisarni;

Vuzenica, v nedeljo, 14. oktobra 1923. o poldevetih popoldne v prostorih g. Emerika Mravljaka v Vuzenici;

Vuzmetinci, v nedeljo, 21. oktobra 1923. ob treh popoldne v gostilni g. Josipa Tomažiča v Vuzmetincih;

Zabnica, v nedeljo, 14. oktobra 1923. ob treh popoldne v prostorih „Gasilnega doma“;

Žalec, v nedeljo, 14. oktobra 1923. ob treh popoldne v gostilni g. Pikla v Žalcu;

Železniki, v nedeljo, 14. oktobra 1923. v prostorih hiše št. 22. v Železnikih.

Tržne cene v Ljubljani in v Mariboru.

Cene so navedene v dinarjih.

	Ljubljana	Maribor
Konji (prigon v Lj. 165, v M. — glav.):		
1 par dobrih konj od 2.500.— naprej	—	—
Voll in krave (prigon v Lj. 118, v M. — glav.):		
1 kg žive teže I.	14.— do 14.50	—
1 II.	12.50 do 14.—	—
1 III.	11.25 do 12.50	—
1 krave, klobasarice	7.50	—
Teleta (prigon v Lj. 10, v M. — glav.):		
1 kg žive teže	21.50 do 22.50	—
Prasiči (prigon v Lj. 48 majhnih pujskov, v M. 244 glav.):		
1 komad 6—8 tednov stari	375.— do 500.—	350.— do 500.—
1 3—4 mesce	—	625.— do 900.—
1 5—7	—	1200.— do 1400.—
1 8—10	—	1500.— do 1875.—
1 enoletni	—	2125.— do 2400.—
1 kg žive teže, pol pitani	—	22.50 do 25.—
1 mrtve	—	28.75 do 32.50
Kože:		
1 komad konjske kože	—	190.—
1 kg goveje kože	—	20.— do 21.—
1 telečje kože	—	31.— do 32.50
1 kg prasičje kože	—	7.50 do 10.—
1 gornjega vanja	—	105.— do 190.—
1 podplatov	—	16.— do 140.—

	Ljubljana	Maribor
Perutnina:		
1 komad, piščanec	15.— do 25.—	1.50 do 35.—
1 kokoši	36.— do 50.—	50.— do 60.—
Mleko, maslo, jajca, sir:		
1 liter mleka	3.— do 4.—	3.— do 3.50
1 smetane	—	15.—
1 kg črnega masla	70.— do 80.—	—
1 kg surovega masla	60.—	46.— do 48.—
1 bohinskega sira	50.— do 60.—	—
1 sirčka	10.— do 11.—	7.— do 10.—
1 jajce	2.—	1.75 do 2.—
Žito:		
1 q pšenice	395.—	400.—
1 rži	365.—	375.—
1 ječmena	340.—	300.—
1 ovasa	295.—	300.—
1 prosa	400.—	400.—
1 koruze	325.—	375.—
1 ajde	350.—	400.—
1 fižola, ribničan	450.—	—
1 fižola, prepelčar	500.—	—
Krma:		
1 q sladkega sena	150.—	80.— do 100.—
1 kislega sena	100.—	—
1 slame	75.— do 100.—	75.—
Kurivo:		
1 m ³ trdih drv	187.50 do 200.—	170.—
1 mehkih drv	55.—	110.—

KMETOVALEC.

Ilustrovan gospodarski list.

Uradno glasilo

Kmetijske družbe za Slovenijo.

Kmetovalec izhaja 15. in zadnji dan v mesecu ter stane 20 Din na leto. Za inozemstvo 30 Din. — Posamezna številka stane 1 Din. Udje Kmetijske družbe za Slovenijo dobivajo list brezplačno.

Inserati (oznanila) se zaračunajo po nastopnih cenah: Inserat na pol strani 400 D, na 1/4 strani 200 D, na 1/8 strani 100 D, na 1/16 strani 65 D, na 1/32 strani 35 D. Vsaka beseda v „Malih naznanilih“ stane 25 par, najmanj pa skupaj 6 D.

Urejuje inž. Rado Lah; založba Kmetijske družbe za Slovenijo; tisk J. Blasnik naslednikov.

Vsa pisma, naročila in reklamacije je pošiljati Kmetijski družbi za Slovenijo v Ljubljani, Turjaški trg štev. 3. — Ponatisi iz »Kmetovalca« so dovoljeni le tedaj, če se navede vir.

št. 18. Ljubljana, 30. septembra 1923. Letnik XL.

Kmetijska družba za Slovenijo ima za svoje ude v zalogi naslednje kmetijske potrebščine.

Vse cene so z ozirom na sedanje razmere popolnoma neobvezne.

Semena:

Grahora, mešana z ržjo ali ječmenom, po Din 625 za kg.
Inkarnatna (rdeča) detelja, po Din 25— za kg.
Pokončna stoklasa po Din 15— za kg.
Pšenica, semenska dioseška po Din 5.25 za kg.

Umetna gnojila:

Cene veljajo za nadrobne pošiljatve. Pri vagnskih naročilih naj se podružnice obrnejo preje pismeno na družbo, ki jim bo napravila po možnosti ugodnejše cene.
Apneni dušik, 18—20% po Din 320— za 100 kg franco vreče. Vreče po 75 kg.

Kajnit, 14—15% po Din 70— za 100 kg.
Kalijeva sol, 42%, po Din 150— za 100 kilogramov.
Kostni superfosfat z 18% v vodi raztopne fosforove kisline po Din 260— za 100 kg z vrečami.
Razklesana kostna moka, 26% fosforove kisline, 2 1/2% dušika po Din 210— za 100 kg. Vreče po 100 kg.
Rožena moka po Din 500— za 100 kg. Vreče po 80 kg.
Rudninski superfosfat s ca 16% v vodi raztopne fosforove kisline po Din 175— za 100 kg. Vreče po 100 kg.
Surova kostna moka z 4% dušika in 16% skupne fosforove kisline po Din 160— za 100 kg. Vreče po 80 kg.
Thomasova žlindra, vsebujoča 17—18% raztopne fosforove kisline, po Din 180 za 100 kg.

Krmila:

Lanene tropine po Din 5— za kg. Vreče po 50 kg.
Orehove tropine, vsebujoče 42% beljakovin in maščobe po Din 5— za kilogram z vrečami. Vreče pa 75 kg.
Osušeni zrezki sladkorne pese po Din 3.50 za kilograma z vrečami vred. Po znižani ceni 2.50 jih oddamo onim naročnikom, ki prijavijo naročila takoj, predno zaključimo tozadevno oddajo.

Poklajno apno v izvornih vrečah, težkih 80 kilogramov po Din 6.— kilogram na drobno Din 7.— za kg, najmanj 5 kg.

Ribja moka v originalni vreči 100 kg po Din 8.— za kg, na drobno Din 8.50 za kg, najmanj 5 kg.

Vinogradniške in vrtno potrebščine:

Arborin, drevesni karbolin, sredstvo za pokončevanje drevesnih škodljivcev v steklenicah po 1 in pol kg po Din 25.—.
Po pošti se razpošilja samo v ročkah po 4 in pol kg po Din 80.—. Poština posebej.
Drevesne škropilnice za prevoz po Din 200 za komad.
Vinski eponit po Din 80.— za kg. Poština posebej.
Gumijevi trakovi po Din 220.— za kg.
Gumijeve plošče (sklopke) za trtne škropilnice po Din 10.— komad.
Gumijeve cevi po Din 20.— za 1 m.
Ročni žveplalniki po Din 80.— za komad.
Trtne škropilnice po Din 500.— za komad.
Urania zelenilo se oddaja v tablah po Din 9.— za komad.
Vinometri so zopet na razpolago. Komad stane Din 40.— brez poštine.
Žveplo, dvojno rafinirano, po Din 5.— za kg.
Žveplovski trakovi na asbestu, najfinejši, po Din 16.— za kg.

Razne kmetijske potrebščine:

Uspulun, sredstvo za razkuženje semena, v zaklopnicah po 1/4 kg po Din 35.— za komad.
Amiavit v varstvo setev pšenice, turščice, graha, grašice, travnih in deteljnih, vrtnih in gozdnih semen vseh vrst pred poljskimi vranami, vrabci, kokošmi itd. Je zopet došel in se dobi v zaklopnicah po 50 gramov za 6.25 dinarjev, 1/4 kg 20.—, 1 kg 80.— Din.

Vile s 4 rogli, najfinejše po Din 28.— za komad.

Stroji: V zalogi so sledeči stroji:

Posnemalniki, Jubilea.

za 50 l po	Din 625.— za komad
" 75 " "	" 700.— " "
" 100 " "	" 1250.— " "
" 125 " "	" 1300.— " "
Brane VA	" 455.— " "
Ročni okopavalnik	" 280.— " "

Travniške brane A. Din 900.— za komad.
 Travniške brane A. Din 1000.— za komad.
 Trokarji št. 1323 za govedo po Din 50.—.
 Trokarji št. 1293 za ovce po Din 40.—.
 Mlečne cevi št. 3561 po Din 7.—.
 Mlečne cevi št. 3562 po Din 6.—.
 Požiralnikove cevi št. 3455 za govedo po Din 160.—.
 Požiralnikove cevi št. 3457 za ovce, Din 100.—.
 Telečji napajalniki po Din 100.—.
 Gumijevi seski po Din 15.—.

Emajlna posoda:

Lonci premer 8, 9, 10, 12, 14, 16, 18, 20, 22,
 Din. 8.50 10.— 12.— 15.— 19.— 24.— 30.— 36.— 42.—
 premer 24, 26, 28.
 Din. 49.— 60.— 70.—

kozice premer 16, 18, 20, 22, 24, 26, 28, 30, 32.
 Din. 15.— 18.— 21.— 25.— 30.— 36.— 42.— 48.— 60.—
 Ponve premer 12, 14, 16, 18, 20, 22, 24, 26.
 Din. 12.— 14.— 17.— 21.— 24.— 28.— 32.— 40.—
 Pokrovke premer 10, 12, 14, 16, 18, 20, 22, 24.
 Din. 4.50 5.— 5.50 6.— 7.— 8.— 9.50 11.50
 premer 26, 28, 30, 32.
 Din. 13.— 15.— 18.— 21.—
 Zajemalke premer 9, 10, 11.
 Din. 10.— 11.— 12.—
 Penovke premer 10, 11, 12.
 Din. 12.— 13 50 15.—
 Škafi premer 45 cm., 50 cm.
 Din. 85.— 95.—
 Vedrice premer 28.
 Din. 45.—
 Ročke za mleko vsebina $\frac{3}{4}$ 1 $1\frac{1}{2}$ 2 $2\frac{1}{2}$ 3
 Din. 25.— 30.— 36.— 42.— 48.— 54.—
 Pri večjem odjemu znaten popust.

Mala naznanila.

Za vsako besedo je naprej plačati 25 para v denarju ali znamkah najmanj pa skupaj Din 6.—, sicer se naznanila ne objavijo.
 Upravištvu ne prevzame posredovanja.

Stiskalnice in mline za sadje

in grozdje, mline za moko in zdrob, najboljše v iste, na pogon, in vso drugo železnino nudi po zelo ugodni ceni A. Sušnik, železnina, Ljubljana, Zaloška cesta.

Okopalnike in osipalnike

za koruzo in krompir, kosilnice, obračevalce sena, vitice, mlaticnice, motorje, žitne čistilnice sadne mline in preše in vse druge kmetijske stroje dobavlja

K. in R. Ježek, tovarna strojev in livarna, Maribor.

Tudi letos kupuje R. LUCKMANN v Ljubljani na Martinovi (Ahacijevi) cesti 10 po najvišjih cenah raznovrstna zelišča, suho cvetje (suhe rože), lipovo cvetje, korenine, lubje in semena. Kdor si hoče s pridnim nabiranjem zagotoviti dober zaslužek, naj zahteva pojasnila pri imenovani trgovici. Cene, ki jih plačujem nabiralcem, so letos izredno visoke.

En hlapec in dve dekli,

pridni in zanesljivi, se sprejemajo takoj v službo, Graščina Sv. Jurij, pošta Zg. Sv. Kunigunda.

Iščem hlapca h konjem

samca ali oženega, ki je vajen dela v gozdu. Oženjen ima tudi prosto stanovanje za rodbino ter brezplačno mlivo in drva. Plača po dogovoru. Zglasiti se je osebnost ali pismeno pri M. Marolt, Verd pri Vrhniki.

Bika plemenjaka

norjske pasme, pšenične ali sive barve kupi županstvo Litla.

Prodaj

štiri velike hranske šode po 14, 15, 16 in 30 hl. So v dobrem stanju. Cena po dogovoru. Vprašala na Fr. Cegnar, Zabalca, pošta Škofja Loka.

Zgodovinske anekdote II. zvezek

zbral dr. Vinko Šarabon 1923. Založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. Cena 16 Din.

Anekdote so kratke dogodbe, ki so se v resnici zgodile, ali pa, ki naj bi se bile dogodile. So za zabavo, za smeh, pa tudi za pouk. Vsakdo bo črpal nekaj koristnega iz njih, kar se vidi že iz primerne razvrstitve: dobro srce, domišljavost, hladnokrvnost, nagajivost, točnost, odkritosrčnost, ponos, prebrisaniost, skopost, prisotnost duha itd. Obdelana snov nam kaže torej bogastvo duha, mnogovrstnost in vsestranost. Knjižica bo nudila torej marsikatero veselo urico in prijetno zabavo vsem onim, ki si jo naroče.

Sadno drevje in trsje

Drevesničarsko in trsničarsko podjetje: Ivan Dolinšek, St. III, pošta in postaja Velenje (odlikovana na sadni razstavi v Celju 1922 s prvim odlikovanjem) nudi visokodebelnate jablane, breskove in marelične grmiče, enoletne okulate na kufini in jablane na divljaku. Ameriški ključ in cepelno trsje.

Hlode, gojzdove, trame, deske in drva

ponudite Lesni družbi Hirijska, Ljubljana, Kralja Petra trg št. 8 pred sodnijo. Plačanje se najvišje dnevne cene.

Klepalne stroje,

najnovejše in najboljše vrste, kose, srpe, osle in vse druge potrebščine za stavbe, kmetijstvo in obrt nudi in se priporoča A. Sušnik, železnina, Ljubljana, Zaloška cesta.

Travniki na prodaj

v mestnem logu. Poizve se: Franciška Borštnar, Kolodvorska cesta 216, Sp. Šiška.

Suhe gobe in kumno

plačuje nadražije Sever & Komp., Ljubljana, Wolfova ulica št. 12.

Prodajo se

radvanjske plemenske kokoši, larde. Poizve se: Rosmanit, Radvina pri Mariboru.

Bika

bele barve, lepo zračenega, 2 leti starega, ima na prodaj Anton Avsec, posestnik, Gotna vas pri Novem mestu.

Dioseško semensko pšenico

doma pridelano, ki pri nas izvrstno uspeva, nudi graščina Križ pri Kamniku.

Priznana najboljša

peklenske kose (Höllensensen)

priporoča založnik in samoprodaja te znamke za Jugoslavijo trgovka F. S. Škrobar, Višnja gora. — Preprodajalcem ugodne cene!

Stole,

trpne in lepo izdelane, priporoča Teharska lesna industrija, pošta in postaja Štore pri Celju. Razposilja na drobno in debelo. Zahtevajte cenik!

REFORM

steklenice za konzerviranje sadja in mesa so najboljše in najcenejše.

Glavna zaloga za Jugoslavijo pri trdki

Lovro Petovar
Ivankovci.

Sode, za vino, mošt, žganje i. t. d. prodaja trgovka I. Avguštin, Sp. Šiška: Jerejčeva c. 231.

Brzo-brzo

na vlak v Celje v veletrgovino R. Stermecki, kjer kupite letos **sukno**

za moške in volneno za ženske obleke, parhent, belo, pisano in rujavo platno, kakor tudi vso drugo manufaturno robo po čudovito nizkih cenah. V lastnem interesu se vsakemu priporoča, da enkrat poskusi kupiti v veletrgovini R. Stermecki, Celje. Trgovci engros-cene.

L' UNION

francoska zavarovalna družba v Parizu osnovana l. 1828. Skupna glavica 400 milijonov frankov. Prevzema vse vrste požarna in življenska zavarovanja. Pojasnila dajejo brezplačno vsi krajevni zastopniki in

Generalno zastopstvo za Slovenijo
LJUBLJANA, Sv. Petra cesta šte. 23.

Agilne zastopnike sprejemamo pod ugodnimi pogoji!

„OLEUM“

d. z o. z.

industrijska trgovska družba

Pisarna: Pred Škofijo 1 (vis-a-vis magistrata) Ljubljana.

Amerik. rafinirana vsakovrstna strojna olja. Amerikanska cilindrska olja. — Amerikansko specialno letno in zimsko auto-olje. Bencin-tehnična mast. — Plinovo olje. Petrolej. — Prašna olja.

Parafin. — Direktni import iz produktivnih dežel. — Prvovrstna jedilna olja. — Sirovine za usnjarne in milarne.

Portland--cement

v vsaki množini in po tovarniški ceni vedno v zalogi. Trgovci dobijo primeren popust.

Prodajni urad portlandskega cementa

A. Pečevnik, Ljubljana

Pisarna in skladišče, Cesta na južno železnico.

Upravišтво
„Kmetovalca“
sprejema
primerne
insertere

po cenah,
ki so razvidne na
poglavju.

Objavljene bo ime-
lo vedno zadovoljiv
uspeh, kajti „Kme-
tovalec“ izhaja
dvakrat mesečno v
30 tisoč izvodih ter
je razširjen po vseh
slovenskih deželah.

JUGOSLOVANSKI KREDITNI ZAVOD

v Ljubljani, Marjin trg št. 8., reg. zadr. z o. z.

sprejema vloge na knjižice in plača čistih

7%

obresti brez odbitka rentnega in invalidskega
davka. Za večje in stalne vloge kakor tudi za
vloge v tekočem rač. obrestovanje po dogovoru.

Podeljuje kratkoročne trgovske in
personalne kredite najkulantneje.

Kmetska posojilnica

registrov. zadruga z neomejeno zavezo
Ljubljanske okolice ■ v LJUBLJANI ■

v lastnem združnem domu na Dunajski cesti št. 18

Obrestuje hranilne vloge po **5%** (1)

brez vsakega odbitka rentnega davka katerega plačuje posojilnica sama za vložnike.

*Sprejema tudi vloge v tekočem računu v zvezi s čekovnim prometom ter
ih obrestuje od dne vloge do dne dnega.*

Stanje hranilnih vlog nad 160.000.000 kron.

Stanje rezervnih zakladov 1.200.000 kron.

Iv. Jax in sin

Ljubljana.

Gospodstva cesta.

**šivalni stroji in
stroji: pletenje**

izborna konstrukcija in
elegančna izvršitev iz
tovarne v Linzu. Usta-
novljena l. 1867.

Vezenje pončuje brez-
plačno.

Pisalni stroji

„A D L E R“

Ceniki zastoj in franko.

Kolesa iz prvih

tovarn:

DÜRKOPP, STYRIA,

WAPPENRAD

10 letne garancije.

Sodi

za vino, žganje,
olje, mast, med
petrolej

za transport in shrambo
ima vedno v zalogi
vsako množino

Franjo Repič

sodarski mojster
Trnovo, Ljubljana

Istotam sorojemalo se v
to stroko spadajoča po-
pravila.

Solidno delo!

Cene zmerno! Točna
postrežba!

Mestni trg št. 10.

Kemični laboratorij

za izdelovanje desinfekcijskih
sredstev.

Arborin
Sanitol

za zatiranje škodljivcev
na sadnem drevju.

za desinfekcijo pri na-
lezhljivih boleznih.

Standard Oil Co of Jugoslavia

v Zagrebu

priporoča p. n. naročnikom svojo stalno zalogo:
**bencina, petroleja, parafina, vseh vrst
mineralnih strojnih olj za avtomobile.**

Tozadavne informacije in naročila sprejema glavno zastopstvo:

G. Menardi, Ljubljana,

Trubarjeva ulica 2.

Telefon št. 62.

1 meter domačega platna

dá tovarna Šinkovec, Grosuplje, za
2 kg prediva ali 14 kg godenega, ozi-
roma 20 kg surovega lanišča.

Čilski soliter

V decembru ali januarju dospe prvi direktni transport
solitra iz Chile v Trst ali Reko.

Ker je to neposredna pošiljka iz Chile, katero pro-
dajajo proizvajalci Firma Barburizza & Co., Bishops-
gate 146. London E. C. 2 brez posrednika in z ozirom
na povojne transportne razmere, je izključeno, da bi
se v Jadranskem Primorju mogel dobiti soliter na kak
drug način ugodneje.

Glede cen in oddajnih pogojev se blagovolite obrniti
na g. Cernič-a, Karlovac (Hrvatska) Jugoslavija.

Vinometre „Bernadot“ — Asbesto
bombaž in prašek — Eponit —
Francosko želatino — Lipovo oglje
Marmornat prašek — Modro ga-
llico — Natrijev bisulfit — Ribji
mehur — Špansko zemljo — Ta-
ma — Žveplo v prahu — Limo-
novo kislino — Vinsko kislino —
Sodo bicarbono — Strupa proste
barve itd. ima v zalogi po naj-
nižji ceni

drogerija ANTON RANC

Ljubljana, Židovska ulica 1.

Združene opekarne d. d. Ljubljana

nudijo v poljubnih množinah

zarezane strešnike

model „A“ in model „D“ (utorni crep) najpriprostejše,
najtrpežnejše in najcenejše kritje streh sedanosti, dalje

zidno opeko

Na željo pošljemo popis in ponudbe.

Spretni zastopniki se sprejmejo.

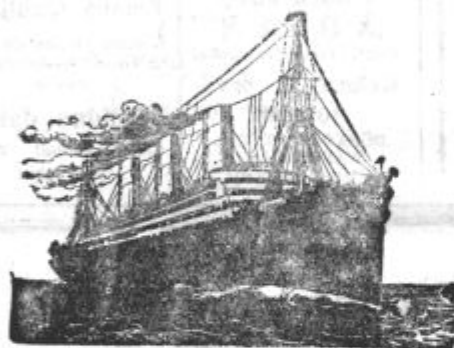
Hamburg Amerika linija

in

United American Lines Inc.

Filijalka

SIMON KMETEC, LJUBLJANA

Kolodvorska ulica šte. 210.

Sprejema potnike v ju-
žno in severno Ameriko,
izdaja točna pojasnila in
prodaja vozne liste.

Odhod iz Ljubljane
vsak teden.

Glavno zastopstvo
za Jugoslavijo

J. G. Drašković
Zagreb

„B“ Cesta pri dr-
žavnem kolodvoru

Podružnice:

BEOGRAD, Balkanska ulica 25. SUŠAK, Jovo Gj. Ivošević, Karolinska
c. 160. SPLIT, Ante Buić, Dioklecijanova obala 13. GRUŽ, Ivo Lovričević.
BITOLJ, Gjorgje Dimitrijević & Kom., Bulevard Kralja Aleksandra 187.
VELIKI BEČKEREK, Dušan Lj. Mihajlović, Trg Kralja Petra 4

Potnike do Hamburga spremlja družbeni uradnik

Izšla je

Blasnikova

VELIKA PRATIKA

za prestopno leto
1924,

ki ima 366 dni.

»VELIKA PRATIKA« je naj-
starejši slovenski kmetijski
koledar, koji je bil najbolj
vpoštevan že od naših pra-
dedov.

Tudi letošnja obširna izdaja
se odlikuje po bogati vse-
bini, zato pride prav vsaki
slovenski rodbini.

Dobi se v vseh trgovinah
po Sloveniji, in stane 5 Di-
narjev; kjer bi je ne bilo
dobiti, naj se naroči po do-
pisnici pri

J. Blasnika naslednikov
tiskarna in litografični zavod
LJUBLJANA, BREG ŠTEV. 12.

LJUDSKA POSOJILNICA

v Ljubljani

(v lastni hiši tik za frančiškansko cerkvijo)

obrestuje hranilne vloge po

5%

„Satan“

najnovejša iznajdba namesto klepanja in
brušenja kos. Najboljša svetovna kosa je
„GORENJSKA KOSA“ zato rabite in za-
hlevajte to. Dobi se pri:

IVAN SAVNIK, Kranj, Gorenjsko.